

STATIONSWEG 44

Algemeen

Op de hoek van de Stationsweg en de Sint Josephstraat gelegen woonhuis uit 1922 dat deel uit maakt van een rij van zeven huizen onderverdeeld in twee blokken: een blok van drie panden (nrs. 38, 40 en 42) rechts van de Sint Josephstraat en een blok van vier (nrs. 44, 46, 48 en 50) links hiervan. De zeven woningen zijn opgetrokken in de stijl van de Amsterdamse School en gebouwd door de Alkmaarse aannemer/bouwondernemer Johann Gottlieb Schaaf Jz. (Alkmaar 1880 – Alkmaar 1935). Omdat in de bouwdoossiers van de zeven panden de ontwerptekening ontbreekt, is niet bekend of hij ze ook zelf heeft ontworpen of hiervoor een architect in de arm genomen heeft. De vergunning voor de bouw van de zeven woningen werd verleend op 18 april 1922. De oorspronkelijke paneeldeuren in het gewijzigde interieur zijn machinaal vervaardigd in de in 1921 opgerichte deurenfabriek van de firma Bruynzeel in Zaandam. Gezien het bouwjaar 1922 zijn het vermoedelijk een van de eerste Bruynzeeldeuren in Alkmaar. Voorlangs en rechts van de voortuin bevindt zich een gemetselde erfafscheiding die vermoedelijk dateert van kort na de bouw en deel uit maakt van de bescherming.

Beschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwde hoekwoning van twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak gedekt met rode tuiles du Nord. Zowel op het voor- als achterschild staat een dakkapel met zinkgedekte zijkanten, een plat dak en gekoppelde ramen: in de brede dakkapel voor drie ramen (oorspronkelijk zesruits), in de dakkapel achter twee zesruits ramen. De voor- en achtergevel zijn opgetrokken in geelrode genuanceerde machinale waalsteen in kruisverband met snijvoeg en voorzien van een staande rollaag boven het trasraam (het snijvoegwerk in de achtergevel is platvol vernieuwd). De op het zuidwesten gerichte rechterzijgevel is om vochtdoorslag tegen te gaan gepleisterd. Bovenaan worden de gevels beëindigd door een brede bakgoot waaronder een band van verticaal metselwerk. De houten goot aan de voorzijde wordt op drie plaatsen (rechts, links van het midden, en links) ondersteund door een klos waaronder uitkragend siermetselwerk. Rechts om de hoek bevindt zich een vierde klos waaronder echter vanwege het venster eronder geen siermetselwerk. De vensters en deuren zijn van hout. Met uitzondering van de erkerramen voor, bevindt zich onder de vensters een afwaterende rij baksteen en erboven, evenals bij de deuren, verticaal metselwerk.

De voorgevel (NW) heeft rechts een driezijdige erker van geringe diepte, met zowel in de voorzijde als in de smalle schuine zijkanten een schuifraam waarvan het bovenlicht beglaasd is met meerkleurig glas-in-lood in een relatief eenvoudig geometrisch patroon van lijnen en rechthoeken. Recht boven de door een hoofdgestel bekroonde erker bevindt zich op de eerste verdieping een groot driedelig venster (waarin oorspronkelijk drie achtruits ramen) van gelijke breedte als de erker. Het linker gedeelte van de voorgevel heeft beneden een portiek en op de eerste verdieping een even breed inpandig balkon (loggia) met een gewijzigd balkonhek (oorspronkelijk een rijk uitgevoerd houten balkonhek met getrapte motieven, thans een eenvoudig stalen hek). Onder het balkonhek is een hoofdgestel aangebracht vergelijkbaar met dat van de erker en op dezelfde hoogte. Links en rechts onder het hoofdgestel bevindt zich evenals in de bovenhoeken van de loggia getrapd uitkragend metselwerk. De portiek heeft een hardstenen vloer en een brede, door smalle zijlichten (met bovenlicht) geflankeerde paneeldeur met bovenlicht. In de zij- en bovenlichten bevindt zich meerkleurig geometrisch glas-in-lood als genoemd. De deur is voorzien van één paneel waarin op ooghoogte een draairaampje van geslepen glas beveiligd door een eenvoudig koperen traliwerk. In de rechter portiekmuur bevindt zich een smal schuifvenster met in het bovenlicht glas-in-lood als

genoemd. De loggia is toegankelijk via een dubbele glasdeur (het geëtste glas en het uitzetraampje bovenin elke deurhelft is niet oorspronkelijk).

De aan de Sint Josephstraat gelegen rechterzijgevel (ZW) heeft links op beide bouwlagen een (gewijzigd) venster met bovenlicht. In het bovenlicht van het parterrevenster bevindt zich meerkleurig glas-in-lood als genoemd. Rechts van genoemde vensters wordt de rechterzijgevel zowel op de begane grond als de eerste verdieping verlevendigd door drie blinde vensters (de schoorsteen middenboven is vermoedelijk niet oorspronkelijk).

Op de door het buurpand aan het oog onttrokken linkerzijmuur staat achteraan een rechthoekige schoorsteen van rode machinale baksteen

De achtergevel (ZO) heeft rechts een door een tweeruits draairaam met bovenlicht geflankeerde keukendeur (thans met zesruits raam) waarboven een drieruits uitzetraam. Links bevindt zich een door zijlichten met bovenlicht geflankeerde dubbele glasdeur met bovenlicht. De bovenlichten van de tuindeuren en zijlichten zijn beglaasd met meerkleurig glas-in-lood als genoemd. De eerste verdieping heeft rechts een vernieuwd venster en links een dito breed driedelig venster (waarin oorspronkelijk drie twaalfruits ramen; het rechter venster was voorzien van een zestienruits stolpraam).

De erfafscheiding tussen de voortuin en de openbare weg (aan de kant van de Stationsweg én de Sint Josephstraat) bestaat uit een circa 0,80 meter hoge tuinmuur van baksteen als genoemd, gemetseld in een opvallend en expressief metselverband: boven een verticaal gemetselde plint om en om een laag geklampte bakstenen die van elkaar gescheiden worden door enigszins uitkragende staande koppen, en een laag waarin afwisselend twee geklampte bakstenen en een dito halve baksteen. De muur wordt aan de bovenzijde afgedekt door een rollaag waarin om de twee bakstenen een paar bakstenen een kwartslag gedraaid is. Ter hoogte van het pad naar de voordeur bevindt zich een doorgang (het houten poortje is verdwenen) en rechtsvoor heeft de tuinmuur een afgeschuinde hoek.

Motivering

Het pand Stationsweg 44 met bijbehorende erfafscheiding is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als grotendeels gaaf bewaard gebleven woonhuis uit het eerste kwart van de 20ste eeuw opgetrokken in de stijl van de Amsterdamse School. Ook heeft het huis stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een nog nagenoeg in de originele staat verkerende rij woningen op de hoek van de Stationsweg en de Sint Josephstraat.